

Гайдук П.О., Круглов В. В.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ГРОМАДСЬКІ ІНІЦІАТИВИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ

PUBLIC INITIATIVES AS A TOOL FOR SOCIALISING YOUNG PEOPLE

Проблематика соціалізації молоді набуває все більшого фокусу наукової уваги вчених та громадських діячів. В умовах дистанційного навчання та воєнного стану в країні, класичні інструменти соціалізації, такі як навчальні заклади, втрачають пріоритетність, принаймні у південних та східних регіонах України, адже в таких умовах молодь не має можливості соціалізуватись належним чином. Наразі особливу роль відіграють волонтерські та культурні проекти, благодійність, які стимулюють молодь до активної участі в суспільстві. Закон України «Про основні засади молодіжної політики» наголошує на необхідності державної підтримки у сфері соціального становлення молоді, зокрема створення сприятливих умов для самореалізації, формування національної свідомості і активного способу життя. У цьому контексті громадські ініціативи виступають важливим інструментом досягнення визначених законодавством цілей і набувають особливого значення в залученні молоді до суспільно-політичного розвитку суспільства.

Проблематика соціалізації молоді шляхом залучення в громадський сектор України, у всій складності та багатогранності свого змісту, знайшла своє відображення в роботах таких дослідників як Маєвська М. В., Окуньовська Ю. В. [1], Комарова Н. М. [2], Буковська О. О., Мазур Т. В., Анищенко Л. О. [3] та інших. Всупереч наявної наукової уваги до проблематики залучення громадських ініціатив як інструменту соціалізації молоді, окремі аспекти потребують подальшого дослідження. Серед таких аспектів є у тому числі й ті з них, зміст яких пов'язано з підвищенням

залученості молоді в діяльність громадських об'єднань та визначенням впливу громадських ініціатив на розвиток молоді.

У межах дослідження авторами було проведено аналіз досвіду громадських організацій України, досліджено залученість молоді в діяльність благодійних, громадських, волонтерських організацій. Метою визначено – дослідити значення громадського сектору у процесі соціалізації молоді, та розкрити їхній вплив на розвиток соціальних цінностей та активної громадянської позиції серед молодого покоління України.

Зважаючи на обмежений обсяг даної публікації, вважаємо за доцільне утриматися від детального обґрунтування використаних методів наукового пізнання, а також від розгляду окремих загальнотеоретичних аспектів досліджуваної тематики (зокрема аналізу категоріального змісту окремих дефініцій та порівняння діяльності різних громадських об'єднань). Нижче подано окремі результати проведеного дослідження.

1) Участь у громадських ініціативах сприяє формуванню громадянської позиції молоді, допомагаючи розвинути відповідальність та належність до суспільства. Таким чином, приймаючи участь у волонтерських акціях молода людина дізнається про важливі проблеми суспільства, долучаючись до їх вирішення, відчуває приналежність до творення змін на краще та розвиває свою відповідальність за розвиток громади. На прикладі діяльності всеукраїнської організації «Будуємо Україну Разом» бачимо як молодь, беручи участь у БУР-таборах заходах та волонтерських акціях, сприяє відновленню важливої для громади інфраструктури, зокрема молодіжні центри, заклади культури, освіти та охорони здоров'я. Залучення до таких ініціатив надає можливість молодим людям безпосередньо брати участь у процесах змін [4]. Молоді люди усвідомлюють відповідальність, яка лежить на новому поколінні українців щодо розбудови майбутньої країни, тому вони об'єднуються для підтримки суспільства та сприяють сталому розвитку.

2) Громадські ініціативи надають молоді цінні можливості розвитку м'яких навичок (soft skills). Участь у діяльності громадських організацій,

особливо на конкретних посадах, дозволяє молоді набувати компетенцій у сфері тайм-менеджменту, комунікацій, лідерства, розвивати креативність, навички планування та координування, адаптацію до роботи в команді, а також критичне мислення. Вказаний процес здійснюється шляхом організації та проведення акцій чи заходів, що передбачає активну взаємодію з іншими учасниками процесу, як з відвідувачами заходу, так і з вирішення актуальних завдань у стислий термін. Такий досвід дуже цінний для молоді у подальшому працевлаштуванні, оскільки сучасний ринок праці висуває високі вимоги не лише до професійних навичок (*hard skills*), але й до лідерських та соціальних компетенцій (*soft skills*), що підвищує шанси на працевлаштування успішних підприємств.

3) Участь молоді в громадських ініціативах сприяє її всебічному розвитку та розширенню світогляду, надаючи можливості для досягнення досвіду в різних професійних ролях. Наприклад, запорізька громадська організація «Спільнота волонтерів, об'єднаних ідеєю» має структурований підхід до своєї діяльності, поділу на різні відділи (медіа-відділ, відділ координації та розвитку волонтерів, фінансовий відділ тощо), що ефективно сприяє всебічному розвитку її членів [5]. Така структура дозволяє молодим людям обрати напрям, який відповідає їх інтересам, та здобути нові професійні навички. Крім цього, для постійного підвищення кваліфікації представники громадських організацій мають можливість відвідувати спеціалізовані тренінги та семінари, що допомагає молоді у визначенні свого професійного шляху.

4) Громадські організації відіграють суттєву роль у стимулюванні мобільності молоді. Вони забезпечують можливості для участі в міжнародних обмінах, тренінгах, стажуваннях та молодіжних проєктах. Завдяки таким програмам молодь отримує доступ до культурних, професійних, освітніх ресурсів інших країн, що сприяє розширенню світогляду та формуванню глобальної свідомості. Мобільність, яку забезпечують громадські організації, надає молоді можливість здобути нові знання та навички актуальні для міжнародного ринку праці. Зокрема, завдяки участі у програмах Erasmus+

молодь може набути або покращити наступні компетенції: багатомовність, соціалізація, підприємництво, самовираження, культурна обізнаність, цифрова грамотність, критичне та абстрактне мислення [6].

5) Підвищення залученості молоді в громадські ініціативи потребує державної підтримки, співпраці з освітніми установами та інформування, а також створення платформ для обміну досвідом та мережевої взаємодії.

б) Задля стійкості та системності у залученні молоді до громадської діяльності має бути налагоджена співпраця між органами державної влади, громадськими організаціями та закладами освіти. Як можливий напрямок подальшої роботи закладів освіти, пропонуємо запровадити зміни в освітніх програмах, інтегрувати до них громадянську освіту та волонтерство, тим самим забезпечуючи молодь знаннями необхідними для соціально-активної діяльності. Такий підхід сформує у молоді не лише базові навички, але й розвиває її лідерські якості, соціальну відповідальність та розуміння принципів сталого розвитку.

Вище наведені узагальнення дослідження залученості молоді в громадський сектор України не є вичерпним. Поза межею нашої уваги лишилися такі питання як: соціалізація молоді як багатогранний процес; чинники які впливають на залученість молоді; вплив держави на громадські ініціативи; залученість молоді в молодіжні центри; залучення молоді до підприємницької діяльності; включення вразливих груп молоді в діяльність громадських ініціатив; порівняння залученості молоді до громадського сектору України та інших країн; підтримка мотивації залучених молодих волонтерів до діяльності громадських організацій. Розглянуті питання щодо громадських ініціатив як інструменту соціалізації молоді визначаються нами як перспективні напрями для подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Маєвська М. В., Окуньовська Ю. В. Соціалізація молоді у молодіжних радах на прикладі міста Вінниці. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2024. Том 1. № 16. С. 49-52.

2. Комарова Н. М. Розвиток громадянської активності української молоді. НДЦ Інститут соціально-правових та політичних досліджень імені Олександра Яременка, 2019. URL: <https://dismp.gov.ua/rozvytok-hromadianskoj-aktyvnosti-ukrainskoj-molodi/>.
3. Буковська О., Мазур Т., Анищенко Л. Вплив соціальних інтернет мереж на соціалізацію молоді. *Габітус*. 2021. № 29. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2021/29-2021/9.pdf>.
4. Головна сторінка – БУР. URL: <https://www.bur.org.ua/>.
5. Головна сторінка – ГО СВОІ. URL: <https://www.facebook.com/ngo.svoi>.
6. Kloosterman P., Taru M. Youthpass Impact Study. European Commission. URL: <https://www.youthpass.eu/downloads/13-62-225/Youthpass%20Impact%20Study%20-%20Report.pdf>.

Голованчук О.Г., Ковальчук В.Г.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»,
м. Харків, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

DIGITALIZATION OF PUBLIC GOVERNMENT IN MODERN CONDITIONS

Сьогодні цифровізація виступає одним із ключових шляхів розвитку суспільства, впливаючи на різні сфери його життя. Цифрові технології проникають у повсякденність сучасної людини, оточуючи її як в професійній діяльності, так і в вільному часі, стаючи важливою частиною спілкування, пізнання та соціалізації.

Перетворення інформації на цифровий формат у сучасному світі охоплює такі галузі як виробництво, бізнес, науку, а також соціальну сферу і публічне